

► **OSNOVNA ŠOLA NA SLOVENSKEM – ŠTIRIINDVAJSETIČ** / Matic Pavlič / Didakta

► Slovenija ima okoli 450 osnovnih šol in prav toliko ravnateljic in ravnateljev. Že sama misel, da bi se vsi zbrali na skupnem srečanju, buri domišljijo šolarjev. In vendar se je pred 24 leti to dejansko tudi zgodilo. Od takrat naprej vsako leto poteka seminar Osnovna šola na Slovenskem, ki na dvodnevnem izobraževanju združi vodje vseh slovenskih osnovnih šol. Seminar Osnovna šola na Slovenskem ravnateljicam in ravnateljem skuša pri tem pomagati – letos prvič z enodnevnimi predavanji, ki so letos potekala od 29. do 30. marca na Bledu.

Zbrane je nagovoril direktor založbe Didakta, idejni oče seminarja, **Rudi Zaman**. Ozrl se je v čase njegovih začetkov in ugotavljal drastičen osip števila udeležencev v zadnjih letih. Izpostavil je, da je ponudbe na področju pedagoškega izpopolnjevanja vedno več in hkrati zavoljo recesije upada količina sredstev, namenjenih zanj. Kljub temu se mu zdi vredno vlagati v preizkušene metode s tradicijo, ki jo seminar Osnovna šola na Slovenskem kot prvi tovrstni dogodek v slovenskem prostoru nedvomno ima. Nato je ravnateljicam in ravnateljem svoje viđenje predstavilo 6 vodilnih slovenskih strokovnjakov na področju vzgoje in šolstva.

Kristijan Musek Lešnik je psiholog, ki se je v zadnjem desetletju uveljavil kot eden najbolj plodnih strokovnjakov na področju vzgoje in izobraževanja. V predavanju je poskušal pojasniti nekatere razloge za različna neprimerna vedenja otrok in odraslih ter iskal načine za uspešno soočanje z nekaterimi takšnimi vedenji na ravni šole. Obenem je poskušal osvetliti tudi nekatere mite, ki preprečujejo reševanje težav z vedenjem.

Dr. Aleksander Šinigoj je NLP trener, NLP coach ter predavatelj in strokovnjak na področju osebne in poslovne rasti. Spregovoril nam je o tem, kako misli vplivajo na občutke, ki jih imamo, občutki vplivajo na vedenje – vedenje pa je tisto, kar nam prinaša zelene rezultate. V šolah ni nič drugače: če želimo več pozitivne naravnosti, je pomembno, da začnemo čisto na začetku – pri naših mislih. S tem, ko gojimo pozitivno mentalno naravnost pri sebi in jo nesemo zjutraj šolo, vplivamo na svoje sodelavce, na učence ali dijake, na celotno okolico. Tehnike za upravljanje uma in nadzor uma nam lahko pri temu pomagajo. Usmerjajo nas, da znamo bolje nadzirati svoje misli, da njihov pozitivni naboj lažje in hitreje prenašamo na druge okrog nas in da smo vztrajni na tem področju. Velikokrat se ukvarjamo s tem, kako nekaj spremenimo, izboljšamo, usmerjeni smo v strategije. Širok pojem okrog vrednot in

prepričan je nekaj, kar se skriva globoko pod površjem vsakega posameznika in je lahko ključ do tega, kar imenujemo poslanstvo, ki največkrat prinaša pozitivno mentalno naravnost. Od naše odločitve pa je odvisno, čemu bomo dajali pomen in vrednost, kajti s tem bomo vplivali na naše misli, vedenje in posledično tudi na rezultate, ki jih bomo dosegali v naših šolah.

Liljana Cvjetičanin, kinetičarka in grafologinja, je poudarila, da poznavanje govornice telesa predstavlja temelj čustveno inteligentne osebnosti, zato je to nujno orodje, ki je pomembno za ustvarjanje pozitivnih odnosov, ki vodijo v vesplošno zadovoljstvo, kot tudi v zmanjševanje konfliktov in napetosti. Posamezni znaki govornice telesa so živi in spreminjajoči elementi komunikacije, ki jih

moramo znati prepoznati, da bi jih lahko povezali v celoto, ta pa nam bo predstavila osebnost posameznika. Govorica telesa nam lahko bistveno približa tudi posameznikovo počutje, torej je ogledalo, ki nas opozarja, kako se posameznik v dani situaciji počuti, kaj nam njegova osebnost sporoča – to pa je še posebej pomembno pri delu z učenci. Govorica telesa je sestavljena iz vrste znakov in skupkov le-teh, ki jih delimo v pet večjih kategorij. V predavanju jih bomo na kratk spoznali, tako teoretično kot praktično, saj bom predstavila številne praktične primere, ki jih bomo interaktivno obravnavali v živo. »S tem se bomo poskušali dodobra naučiti tehnike opazovanja govornice telesa, pa tudi načine čustveno inteligentnega komuniciranja,« je zaključila predavateljica.

Marko Juhant, specialni pedagog, poklicni vzgojitelj za otroke z motnjami vedenja, specialist za obnašanje je občinstvu natresel kup informacij in pronicljivih opazovanj iz lastne učiteljske in pedagoške prakse. Čeprav smo se njegovemu iskrivemu slogu in izbiri besed včasih nasmejali, smo si morali priznati, da nam brez dlake na jeziku postavlja ogledalo, ki ne prikazuje vedno idealne podobe. Kam smo s popustljivostjo in z brezglavim sledenjem nekim modnim smernicam v poučevanju pripeljali slovensko šolstvo? Vsekakor je čas, da kritično in temeljito ovrednotimo naše delo.

Dr. Zdenka Zalokar Divjak se je v predavanju posvetila odgovornosti, ki jo morajo starši in šola otroku privzgojiti, da bo lahko odgovorno sprejemal in opravljal življenjske naloge. Te naloge pa se nanašajo predvsem na učenje in domače obveznosti. Vrednote učenja in dela pa smo danes zreducirali na nekaj, o čemer se lahko veliko dogovarjamo in celo pogajamo. Če želimo opravljati vlogo učitelja, vzgojitelja, potem moramo od učencev tudi zahtevati domače naloge, opravljene šolske obveznosti, ne pa pristajati na nenehno opravičevanje in izmikanje, kar v končni fazi samo utrdi prepričanje otroka, da obveznosti, ki jih naloži učitelj, niso obvezne niti pomembne. Kadar imamo pred sabo osebnost otroka in mladostnika ter v mislih predvsem njegovo nadaljnjo življenjsko pot, nam ne more biti vseeno, s kakšnimi lastnostmi bo opremil svojo osebnost. V zraku je obviselo vprašanje ali ga bomo prepustili ležernosti in iskanju najlažjih poti za dosego nekkih ciljev – ali pa bomo postavili zahteve in visoke kriterije za pridobitev učnih in delovnih navad.

Bogdan Žorž je študiral psihologijo na ljubljanski Filozofski fakulteti in od leta 1998 v Čepovanu nad Novo Gorico skupaj z ženo vodi zasebni zavod, ki se ukvarja z otroki, mladostniki in družinami v stiski. Na seminarju je predstavil problem hiperaktivnosti

in uvodoma ugotovil, da je hiperaktivnost postala nekaka »modna diagnoza«. Vsakega nekoliko bolj »živahnega« otroka z veliko lahkotnostjo označimo za »hiperaktivnega«. Dokler ostaja samo pri takem laičnem označevanju, sicer ni s tem narejena še nobena škoda, saj tudi izraz sam nima nekega slabšalnega značaja. Starši tudi sami zelo zlahka označijo svojega otroka za »hiperaktivnega«, pa pri tem sploh ne mislijo kake resen motnje, ampak včasih s tem celo želijo poudariti otrokov nemirni, raziskovalni duh, njegovo pozitivno radovednost, njegovo vitalno energijo. V resnici pa se za to klasifikacijo pogosto skriva razvajen otrok, ki je potreben resnega vodstva, ne pa dodatnih »ugodnosti«.

Vrhunska predavanja priznanih strokovnjakov so prisotne ravnateljice, ravnatelje in druge strokovne delavce na področju vzgoje in izobraževanja vzpodbudila k še bolj zavzetemu strokovnemu delu. Eno predavanje, en seminar, ena revija morda res niso dovolj, vendar pa so nas predavatelji usmerili tudi v organizacije in publikacije, v okviru katerih delujejo; nanje se lahko obračamo skozi vse leto in tako po majhnih korakih stalno napredujemo. Vsekakor pa se zopet srečamo naslednje leto na 25. tradicionalnem seminarju Osnovna šola na Slovenskem.